

Radio Nacional NEWS PRETPLATISE PRIJAVI SE

Showbiz Lifestyle Ljubimci Auto Tematski prilozi Kolumni

Znanost * HRVATSKE ZNANSTVENICE

'Trnovit put od medicine do uspjeha' Katarina Ilić: Mladi ljudi na doktorskim studijima i u godinama kasnije nemaju podršku sustava

30. 09. 2023. 10:42

AUTOR: TEDDEA SENJANOVIĆ

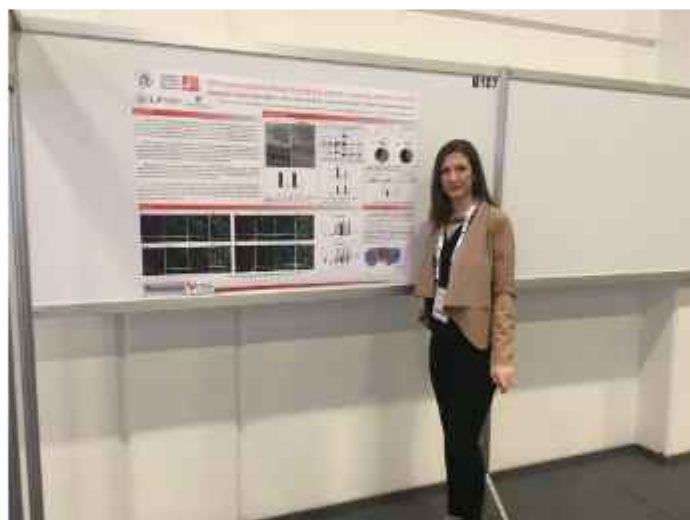

Foto: Privatna arhiva

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

OVO JE SAVRŠENI TJEDNI JELOVNIK ZA DJECU: Evo sedam ukusnih i zdravih jela koja će voljeti cijela obitelj

KAKO NAUČITI DJECU DA ZAVOLE HRANU? Ovaj savjet je pomogao mnogim roditeljima i provjereno pali

Sponzorirano by XMAS

Ponedjeljkom u 16:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

U svijetu znanosti, gdje se granice ljudskog razumijevanja šire iz dana u dan, istraživačice su postale nezaobilazni protagonisti. Stavljajući naglasak na medicinsku struku one postaju donositelji revolucionarnih promjena u medicinskoj praksi, a njihov doprinos osim u rezultatima laboratorijskih istraživanja, uočavamo kroz sveobuhvatan rad u području gdje su žene nekada bile nedovoljno prepoznate.

Ovaj specijal posvećen je upravo takvim izvanrednim ženama koje su svojim predanim radom i strašću prema medicinskim znanostima postale sinonim za uspjeh i inspiraciju. Kroz njihove priče ohrabrujemo nove generacije znanstvenica te potičemo dijalog o važnosti ženskog doprinosa u medicini te istražujemo kako su, korak po korak, oblikovale budućnost zdravstvene skrbi u okviru projekta "Trnovit put od znanosti do uspjeha: Hrvatske genijalke koje mijenjaju znanost i medicinu."

Katarina Ilić diplomirala je medicinu, doktorirala neuroznanost te je karijeru započela na zagrebačkom Medicinskom fakultetu radeći u laboratoriju za molekularnu neurobiologiju i neurokemiju Hrvatskog instituta za istraživanje mozga. Početkom 2021. otišla je na postdoktorsko usavršavanje na King's College u Londonu gdje su joj ponudili stalnu poziciju. Iako je odlučila tamo ostaniti, znanstveno je i dalje povezana s Hrvatskom i kolegama s Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Kako je izgledao njezin znanstveni put i s kojim se preprekama susretala, otkrili smo u razgovoru s uspješnom hrvatskom znanstvenicom i dobitnicom nagrade "Lab Heroes Awards 2020".

Nacional: Što vas je naglalo da odaberete medicinu kao vaš životni poziv?

Katarina Ilić: Za razliku od većine mojih kolega, moj odabir medicine se nije dogodio rano u djetinjstvu niti sam „oduvijek znala da želim liječiti ljude“. Mislim da je okolina pretpostavljala da ću se time baviti jer mi je majka liječnica, ali moja definitivna odluka se dogodila tek na kraju srednje škole. Do tada sam razmišljala i o drugim opcijama, tipa molekularnoj biologiji i farmaciji.

Svakako su me oduvijek privlačile prirodne znanosti. Konačna odluka je došla djelomično zbog toga što sam znala da s medicinom imam još uvijek dovoljno vremena odlučiti što želim jer zaista pokriva široko područje klinike, znanosti ili javnog zdravstva. Nekako sam s

Advent u Osijeku

1.–30.12.2023.

WineOS Festival

12.–13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Ponedjeljkom u 18:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

upisom odgodila odluku čime se želim zapravo baviti u životu. Također medicina je toliko napredovala da sam htjela biti tamo gdje se stvari otkrivaju i događaju. Tijekom rane faze studija, za vrijeme predkliničkih predmeta, sam se uključila u znanstveni rad Laboratorija za molekularnu neurobiologiju i neurokemiju Hrvatskog instituta za istraživanje mozga i ta kombinacija istraživanja i učenja o bazičnim procesima ljudskog tijela i razumijevanje principa i patofiziologije bolesti mi se činila kao prava kombinacija za mene.

Nacional: Znanost i istraživanje nepoznatoga već su tada presudili?

Katarina Ilić: U kasnijim godinama, na kliničkim predmetima, sam otkrila da me ipak više privlače temeljne medicinske znanosti pa sam nastavila suradnju s laboratorijem na HIIM-u i svojom kasnijom **mentoricom na diplomskom studiju i doktoratu prof. dr. sc. Svjetlanom Kalanj Bognar.**

Nakon studija i staža, iako sam znala da se želim baviti znanošću, nije bilo otvorenih pozicija za asistente na fakultetu pa sam kao i većina kolega tada krenula s radom u Objedinjenom hitnom bolničkom prijemu i kasnije u vanbolničkoj hitnoj službi. Paralelno s time sam upisala doktorski studij Neuroznanosti. Nakon gotovo dvije godine hitne sam dobila poziciju asistenta na Medicinskom fakultetu i nastavila svoj znanstveni rad. Iako sam rano primijetila da me znanstveni dio više privlači, drago mi je da sam ipak dijelom radila kao liječnik i da je moja konačna odluka donesena nakon iskustva i s jednim i s drugim. Nakon završetka doktorata sam nastavila raditi na projektu prof. Kalanj Bognar kao postdoktorand i paralelno držati nastavu na Temeljima neuroznanosti kao asistent te se prijavljivati na postdoktorska usavršavanja u inozemstvu. Početkom 2021. sam dobila priliku otići dvije godine na postdoktorsko usavršavanje na King's College u Londonu. Međutim već nakon godine dana su mi ponudili stalnu poziciju na KCL-u pa sa odlučila tamo i ostati. Znanstveno sam i dalje povezana s Hrvatskom i kolegama s Medicinskog fakulteta i dalje radimo i na osnaživanju te veze sklapanjem formalne suradnje između fakulteta.

Nacional: Možete li s nama podijeliti najveće izazove s kojima ste se susreli tijekom školovanja na Medicinskom fakultetu te kasnije doktoratu?

Katarina Ilić: Izazovi tijekom studija su vrlo tipični za većinu studenata bilo kojeg fakulteta: puno učenja i malo slobodnog vremena. Doktorat je u mom slučaju u početku bio isprepleten s noćnim smjenama u hitnoj medicini što definitivno nije idealna situacija za znanstveno

Advent u Osijeku

1. – 30.12.2023.

WineOS Festival

12. – 13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Ponedjeljkom u 16:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

istraživanje. Mislim da se većina mojih kolega koji rade na klinikama i izrađuju doktorske disertacije sreće sa sličim problemom jer nekako klinika uvijek mora biti na prvome mjestu, a znanost postaje sekundarna.

Nakon što sam primljena na mjesto asistenta, izrada doktorata je donekle postala lakša jer se bilo lakše fokusirati na znanost. S time da je moja pozicija bila puno bolja od mnogih kolega koji su kasnije primljeni kao doktorandi zaklade za znanost jer je moj ugovor od početka trajao duže (šest godina u odnosu na četiri), i istovremeno je bilo očekivano da će ga slijediti novi ugovor za višeg asistenta nakon doktorata, dok doktorandi zaklade za znanost nemaju takvu situaciju. Također, moja potraga za poslijedoktorskim usavršavanjem u inozemstvu je bila olakšana jer sam i dalje imala posao na Medicinskom fakultetu.

Nacional: Možete li nam nešto više reći o području s kojim ste započeli svoju znanstvenu karijeru, a koji vam je trenutačni fokus u znanstvenom smislu?

Katarina Ilić: Moj znanstveni početak je bio u Laboratoriju za molekularnu neurobiologiju i neurokemiju i bio je u području interakcije proteina i lipida u neurodegeneraciji. U Londonu sam zaposlena u Odsjeku za neurooslikavanje i ovdje se bavimo istraživanjem različitih lijekova na modelima ljudskih bolesti (Alzheimer, Parkinson, multipla skleroza, epilepsija, autizam) pomoću slikovnih metoda kao što su MRI i PET. Velika prednost ovakvog pristupa je translatabilnost prema klinici jer se MRI i PET koriste i u kliničkim ispitivanjima. Moj glavni fokus trenutno je istraživanje novog PET markera za rano otkrivanje Parkinsonove bolesti.

Nacional: Znanstvenici često moraju imati specifičan niz osobine i vještina kako bi njihov rad bio uspješan. Koje su vama pomogle napredovati i postići rezultate?

Katarina Ilić: Rekla bih da su upornost i strpljenje glavne osobine koje čini razliku. U većini slučajeva znanost je trka na duge staze i rezultati dolaze godinama kasnije nakon brojnih uspješnih i neuspješnih eksperimenata. Želja i sposobnost za konstantnim usavršavanjem i učenjem novih vještina su također bili nužni za napredovanje u ovom okruženju.

Nacional: Sam studij i doktorat nosili su određene izazove. Kako ste se vi nosili s predrasudama ili stereotipima koji postoje o ženama u medicini, a koji su se pojavili tijekom vaše karijere?

Katarina Ilić: Puno više sam se susretala sa stereotipima dok sam studirala i radila kao liječnica jer se od žena

▶▶
**Advent
u Osijeku**

1. – 30. 12. 2023.

**WineOS
Festival**

12. – 13. 1. 2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Ponedjeljkom u 16:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

otvoreno očekivalo da biraju „ženske“ specijalizacije ili da su medicinske sestre. Postojali su pacijenti koji su otvoreno negodovali i tražili liječnika da ih pregleda. Nikada tome nisam pridavala previše važnosti, moj odgovor je bio da sam ja liječnik koji je trenutno dostupan i ako im zaista treba jedan da moraju to prihvatiti. Nekako je to postao pozadinski šum. U znanosti je stereotip prema ženama manje otvoren. Uglavnom se prezentira na način da se od nas očekuje da odradimo i dosadne, administrativne poslove ili da brinemo i o nabavci kemikalija ili održavanju i čišćenju laboratorija, dok muškarci razmišljaju o znanosti i nemaju vremena se baviti manje interesantnim zadacima. Vodeće pozicije na institutima, odjelima i fakultetima još uvijek većinom zauzimaju muškarci.

Problem koji se također pojavljuje u znanosti je stalno zaposlenje. Doktorat u većini slučajeva traje četiri godine, jedno do dva postdoktorska usavršavanja traju dvije do četiri godine. To su sve ugovori na određeno vrijeme i u različitim državama i to obično dolazi u vrijeme ranih i srednjih tridesetih godina kada se ljudi odlučuju za stvaranje obitelji. Nažalost, iako veliki broj stipendija prepoznaje prekide u karijeri zbog npr. trudnoće i odgoja djeteta, konkurencija je u pravilu toliko velika da je dobivanje stipendije vrlo teško i bez toga. Čak i nakon toga, pronalazak stalne pozicije na nekom institutu ili fakultetu nije garantirana. Nadalje, većini ljudi nije jednostavno s obitelji se seliti i radije biraju nešto što im omogućuje stalni(ji) posao i primanja. Mladi ljudi na doktorskim studijima i u godinama kasnije nemaju podršku sustava, ili je barem ja nisam primijetila.

Nacional: Možete li nam otkriti koja je trenutačno vruća tema kojom se bavi znanstvena zajednica na području medicine? Koje su najvažnije inovacije ili promjene koje ste primijetili ili primjenjujete u svom radu?

Katarina Ilić: Mislim da trenutno postoji iznimno veliki raskol između napretka znanosti i količine (ne)povjerenja prema istoj. Velik dio problema je u tome što znanost sve

▶▶
**Advent
u Osijeku**

1. – 30.12.2023.

**WineOS
Festival**

12. – 13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Ponedjeljkom u 16:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

manje komunicira svoja istraživanja prema javnosti i često je teško pojmiti neke stvari koje se normalno događaju u znanosti kao uobičajene. Najbolji primjer toga su podijeljeni stavovi oko mRNA cjepiva koja su godinama postojala ali su ih ljudi pojmi tek tijekom pandemije i smatrali da nisu dovoljno ispitana. Napreci u tehnologiji su ogromni i mi trenutno možemo snimati točno određene neuronske krugove u mišjem mozgu ili aktivirati točno određenu skupinu neurona i pratiti utjecaj na funkciju mozga. Oslikavanje magnetom nam omogućuje da razlučimo različite sastave membrane neurona. Sve ovo produbljuje naše razumijevanje kako mozak funkcionira i kako određeni lijekovi utječu na rad mozga. Međutim, ako zanemarimo edukaciju i pravilnu komunikaciju o naprecima u znanosti u trenutku kada se npr. umjetna inteligencija počne koristiti za čitanje nalaza MRI pretraga to će definitivno uzrokovati otpor i nepovjerenje.

Nacional: Smatrate da su upornost i strpljenje važne odlike dobrih znanstvenika. Predani rad na kraju vas dovodi i do profesionalnih postignuća i ponosnih trenutaka, koji su vaši?

Katarina Ilić: U ovu kategoriju svakako idu diploma s Medicinskog fakulteta i uspješno obranjena doktorska disertacija. Međutim, male stvari kao što su konačna optimizacija novog protokola, konačni a-ha trenutak nakon mjeseci eksperimenata i sati i sati čitanja literature kada sve sjedne na mjesto su definitivno posebna postignuća koja u tom trenutku mogu shvatiti samo vaši bliski kolege koji s vama mjesecima rade na problemu.

Nacional: Kojim tempom očekujete da će se kretati razvoj medicine u narednim godinama?

Katarina Ilić: Rekla bih da je znanost nezaustavljiva, što zbog općenite želje za istraživanjem što zbog sustava koji tjera na nova istraživanja i objavljivanja („publish or perish“), međutim treba imati na umu da i dalje moraju biti etički regulirana. Danas postoje različiti dijelovi svijeta s različitim stavovima oko npr. istraživanja na životinjama. Zakonske regulacije s kojima se mi srećemo i u Europi nisu iste kao u ostatku svijeta. Naši zakoni vrlo strogo reguliraju upotrebu svakog miša ili štakora i točno propisuju maksimalan broj eksperimenata koji se može napraviti na pojedinoj životinji, dok u manje reguliranim dijelovima svijeta u laboratorijima stvaraju kimerične embrije majmuna i čovjeka. Mislim da je iznimno važno etički regulirati sva istraživanja koja se događaju u svijetu.

Nacional: Što biste savjetovali mladim koje žele krenuti vašim koracima? Čime se trebaju na kraju dana voditi?

Advent u Osijeku

1. – 30.12.2023.

WineOS Festival

12. – 13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Ponedjeljkom u 16:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

Katarina Ilić: Ono što je meni pomoglo je što sam uvijek na kraju dana poslušala sebe i svoje želje. Nemali broj mojih članova obitelji i prijatelja je bio zbunjen mojom odlukom da ostavim stalni, duplo bolje plaćeni posao liječnika za poziciju asistenta na određeno vrijeme i u neku ruku bacim u vjetar šest godina studija, ali na kraju su to prihvatili jer su primijetili da sam puno zadovoljnija svojim poslom i mogućnostima. Tako da, ako je to nešto što ih zanima, i uvijek će radije pročitati najnovije istraživanje iz nekog područja koje ih interesira nego bilo što drugo, rekla bih da trebaju slijediti taj instinkt. Karijera u znanosti je daleko od idealne. S ubrzanjem protoka informacija, ekspanzijom svih područja znanosti, konstantnim pritiskom za dobivanjem financiranja, pisanjem i objavljivanjem radova u visokocitiranim časopisima znanost postaje istovremeno i sprint i maraton što poprilično utječe na kvalitetu ostalih dijelova života. Međutim, bez vječno znatiželjnih i upornih znanstvenika danas ne bismo bili gdje jesmo, tako da svaki mali kotačić na kraju pomaže u novim otkrićima koja će ultimativno povećati kvalitetu života.

Nacional: Koliko su zastupljene žene u hrvatskoj znanosti (na području medicine)?

Katarina Ilić: Po mom iskustvu, žene su sve zastupljenije i u jednom i u drugom području, barem u početnim fazama (doktorat i postdoktorat). Ostaje za vidjeti hoće li se taj udio povećati i u kasnijim fazama znanstvene karijere. Kao što sam navela ranije, karijera u znanosti nije stacionarna. U inozemstvu vaša plaća i pozicija izravno ovise o tome jeste li dobili financiranje od neke zaklade (javne ili privatne) ili ne. Ukoliko kontinuirano ne donosite financirane znanstvene projekte, fakulteti i instituti nisu zainteresirani produljivati vam ugovor. Sve su to bitne stavke koje utječu na to hoće li se bilo koja osoba odlučiti na karijeru i napredovanje u znanosti.

Nacional: Uz aktivan poslovni život, ostaje li vam vremena i za privatni?

Katarina Ilić: Posao je i dalje na prvom mjestu, privatni život je za slobodno vrijeme.

Tekst je nastao u okviru projekta "Trnovit put od znanosti do uspjeha: Hrvatske genijalke koje mijenjaju znanost i medicinu", kojeg je financijski podržala Agencija za elektroničke medije kroz program poticanja novinarske izvrsnosti.

Advent u Osijeku

1. – 30. 12. 2023.

WineOS Festival

12. – 13. 1. 2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Ponedjeljkom u 16:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

VIŠE S WEBA

Gijvice na noktima?
Uklonite ovaj problem iz svog života jednom zauvijek

Oglas

OVO JE SAVRŠENI TJEDNI JELOVNIK ZA DJECU: Evo sedam ukusnih i zdravih jela koja će voljeti cijela obitelj

Oglas

KAKO NAUČITI DJECU DA ZAVOLE HRANU? Ovaj savjet je pomogao mnogim roditeljima i provjereno pali

Oglas

168% zadebljanje kose nakon samo 3 dana. Dob i spol nisu važni

Oglas

ROK JE DO SUTRA, 15. PROSINCA: Niste čuli? Evo što morate hitno obaviti, ako već niste

Oglas

Bit ćete bez duga za 5 dana nakon što ovo pročitate

Oglas

Sponsored by Midas

OZNAKE: HRVATSKE ZNANSTVENICE, HRVATSKI INSTITUT ZA MOZAK, KATARINA ILIĆ, NEUROZNANOST, ŽENE U ZNANOSTI

Advent u Osijeku

1.-30.12.2023.

WineOS Festival

12.-13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Komentari

LOGOUT

Dodaj komentar...

Pošalji

Povezane vijesti

Ponedjeljkom u 16:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

'Trnovit put od medicine do uspjeha' Svjetlana Kalanj Bognar: Ne radimo za sebe i za svoje titule, već da svojim radom damo doprinos zajednici

UJ FUJ TJEDNA

Od 'Pjevaj, Frane, pjevaj!', preko volimo Zagreb do običnog lajanja... Glasajte za nove nominirane za Uj Faj Tjedna!

Aktualno

Pitanja koja traže odgovor (1): Zašto su automobili s prednjim pogonom stabilniji nego sa stražnjim?

Vesna Pusić: "Mađarska je postala problem EU"

Plenković: "EU će u ožujku odlučivati o otvaranju pregovora s BiH"

UŽIVO DINAMO – BALLKANI 2:0 Dinamo vodi, Perić zabio prvi gol, Petković drugi. Sjajno povećanje prednosti

NATO: Pad ruskog drona u Rumunjskoj nije 'namjerni napad'

01 4104 004
01 4104 005

091 621 6554

SLUŠAJ NAS

NACIONAL

REKONSTRUKCIJSKI VEŠTAČI
"NABROJILI SU SVE FIRME KOJE KONTROLIRAJU ZNAČELI OVAJ FOND ZA OKOLIS, HRVATSKO VOĐE... IZ SVIH TIH IZVORA JA BRZU PUNOST, JOŠKIND ITO TRAJEŠ DA S RABNA PODIJEŠ!"

Advent u Osijeku

1. – 30.12.2023.

WineOS Festival

12. – 13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

Ponedjeljkom u 18:15 sati

Kaj rade Zoki i Plenki

Političko-satirički show

Advent
u Osijeku

1. – 30.12.2023.

WineOS
Festival

12. – 13.1.2024.

FB @visitslavoniabaranja
IG @visit.slavonija.baranja
www.visitslavoniabaranja.com

NACIONAL.HR

[ZAŠTITA PRIVATNOSTI](#) [UVJETI KORIŠTENJA](#) [IMPRESSUM](#) [KONTAKT](#)

[CJENIK OGLAŠAVANJA](#) [EU PROJEKT](#)

Povežite se s nama!

NACIONAL NEWS CORPORATION d.o.o. © 2023 Sva prava pridržana | Design
& Development by